

SLOVO

Dobrih petnajst let je, odkar sem za našo revijo Ventil napisal prvi uvodnik, in dobrih petnajst let, odkar sem prevzel funkcijo glavnega in odgovornega urednika. To je dolga doba. Pogled nazaj, če je vse potekalo v redu, je vedno lep in izžareva zadovoljstvo. In prav to lahko zapišem pritrdilno.

Napisal sem prek šestdeset uvodnikov. V večini sem bil zelo kritičen do številnih dejanj politikov in drugih, ki krojijo naša življenja. Mislim, da je bilo to v redu, saj je poslanstvo vsakega medija tudi to, da smo do slabih odločitev vseh, ki vplivajo na našo usodo, kritični.

V številnih uvodnikih sem se kritično dotaknil našega šolskega sistema. Kot primer: pred nekaj več kot desetimi leti sem zapisal, da bi morala politika na tak ali drugačen način vplivati na mlade pri izbiri terciarnega izobraževanja. Že takrat sem zapisal, da lahko zelo natančno izračunamo, koliko zdravnikov, medicinskih sester, sodnikov, učiteljev v osnovnih šolah in še kar nekaj drugih poklicev bomo potrebovali čez pet ali deset let. In ker tega politika v vsem tem času ni hotela storiti, nam danes močno primanjkuje zdravnikov, medicinskih sester, učiteljev in drugih. Imamo pa preveč novinarjev in drugih družboslovnih izobražencev.

Mnogokrat sem se dotaknil odnosa politike in družbe nasploh do tehnike, inženirstva ter naravoslovja. V vseh teh letih se je pokazalo, da je v Sloveniji inženirstvo in predvsem strojništvo na visokem nivoju in primerljivo z najbolj razvitimi državami na svetu. Odnos vladajočih do izobraževanja na področju tehnike pa je bil vedno in je še ponižujoč. Naj tu omenim samo izobraževalne programe v osnovni in v srednjih šolah. Ta odnos do izobraževanja na področju tehnike se nam bo v bodoče lahko maščeval.

Na področju izobraževanja sem večkrat pisal o kakovosti našega šolskega sistema, o znanju naših dijakov v primerjavi z drugimi dijaki po svetu in o uvrstitvi naših univerz na mednarodnih lestvicah o kakovosti. Skrb vzbuja, da na vseh omenjenih po-

dročjih in na vseh mednarodnih lestvicah v zadnjih letih padamo. Še bolj pa to, da se zaradi te težave praktično nihče ne sekira in nihče ne ukvarja s tem, še manj, da bi nekdo poskušal ta sistem izboljšati.

Pisal sem tudi o našem družbenoekonomskem sistemu in o našem gospodarskem stanju in ju primerjal z drugimi državami. Pogosto sem se dotaknil ekonomske svobode, ki je dokazano pomemben dejavnik za visok standard ljudi. Na primer: v državi Singapur je zadnjih trideset let ekonomska svoboda zelo visoka. Povprečna plača v tej državi je prek 3 000 evrov. Ekonomska svoboda v Venezueli pa je zadnjih trideset let med najnižjimi na svetu in povprečna plača zaposlenega je 3 evre. Za boljše razumevanje ekonomske svobode je pomemben podatek, da je bila Venezuela pred štiridesetimi leti ena bogatejših držav na svetu in Singapur ena izmed revnejših.

V Sloveniji smo na mednarodni lestvici ekonomske svobode v zadnjem letu padli za pet mest.

Zelo zanimive so tudi druge mednarodne primerjalne lestvice, na katerih pa Slovenija v zadnjih letih pada. Tu naj omenim varnost državljanov. Pred tremi leti smo bili na petem mestu na svetu. Danes pa smo nižje od desetega mesta.

Zapisati moram tudi, da sem za svoje uvodnike dobival kar precej pohval. Ne domišljam si, da so bili z njimi vsi zadovoljni. Kritik pa prav veliko ni bilo. Ko sem leta 2021 februarja pohvalil takratno vlado, ko je vplivala na razpis za študije terciarnega izobraževanja in zahtevala spremembe na področju vpisa na medicinsko fakulteto in na tehniko v splošnem, sem od kolega dobil zelo ostro kritiko, da sem »janšist«. Že takrat sem se spraševal, od kod njemu ta ideja, pa mi niti sam ni znal pojasniti. Napisal sem mu obsežen odgovor s pojasnili, da pač tehniki moramo skrbeti za tehniko in za razvoj kadrov na tem področju. Danes vidimo, da je bila odločitev vlade še premalo odločna. Manjka nam inženirjev in zdravnikov. Nič dobro pa se nam ne piše v bodoče.

Spoštovani bralci, s tem zaključujem pisanje uvodnikov za revijo Ventil. V bodoče jih bo pisal nov glavni in odgovorni urednik te revije prof. Halilović, ki bo svoje mesto uradno prevzel z letošnjim septembrom.

Pri tem bi se rad zahvalil celotnemu uredniškemu odboru za sodelovanje, vsem avtorjem prispevkov za revijo, vsem oglaševalcem in še posebno tehničnemu uredniku g. Romanu Putrihu, ki je v celoti bdel nad izdajami revije, jih urejal, skrbel za finančno poslovanje revije in še mnogo drugega.

Janez Tušek